

recuperaverunt, & Ripam, unde lix fuit, retinuerunt.

M CXXXIII

Anno 1114. Pisanus Populus jussu D. Paschalisi Papæ Secundi perrexit Majoricam cum 300 diversorum nominum navibus, & die S. Sixti de Arno exivit cum immenso ploratu senum, parvolorum, & mulierum; & devinentes prius ad Insulam Evisam, civitatem ibi fortissimam sitam, & dictam similiter Evisam, per mensem obsederunt, & pluribus & damnosis hinc inde præmissis præliis eam ceperunt; immemorabili Saracenorum multitudine detruncata, scilicet die Sancti Laurentii. Et præterea die Sancti Bartholomœi ad Insulam Majoricam applicuerunt, & eam per sex Menses obsederunt, & tandem usque per totum mensem Aprilis eam devicerunt non modò, sed Insulam Minoricam etiam, Regemque occiderunt, & per gratiam Dei omnipotens suus filius nomine Lambertus, postea Canonicus Sanctæ Mariæ factus, & sua Mater Regina Christiana devota Sanctæ Mariæ permanxit, ibique obiit. Pisani ultra quinquaginta Saracenorum milia occiderunt, & Christianos ibi captos per diversa tempora ipso die de carceribus liberaverunt, qui numero inventi sunt triginta millia. Ante tamen quam Pisani ad Evisam devenirent, quando eam ceperunt, in Litore Barchinonæ passi sunt navium multarum iacturam ac naufragium. Sed quis enumerare posset dispendia, pericula, & mortalitatem, quam Pisani passi sunt ibi? ^{xxvi} Ipsi quippe itinere per viginti sex menses steterunt, quod obliti sunt totaliter omnium copiarum/penarum ac dolorum; sed tandem tantam exaltationem victoriae reduxerunt.

<Anno 1116. Comitissa Matilda obiit.

Anno 1118. Magnus terræmotus fuit, & amplures turres ceciderunt.

Anno 1119. Gelasius Secundus Papa in retributione tanti doni, quod Pisani Romanæ Ecclesiæ, & toti Mundo de Majoricana Victoria fecerant, Pisani vénit; & consecravit novam majorem Ecclesiam Pisanorum; & concessit, & dedit Archiepiscopum Pisanæ civitati, quia uique tunc tantum Episcopus erat, excepto Daiberto, qui quamvis declaratus non potuit residere, quia eodem tempore fuit creatus Patriarcha (2) Civitatis Sanctæ Hierusalem. Et nota, quod Pontifex supradictus, quando Pisani iverunt Majoricam, suis manibus Pisanis dedit Vexillum vermiculatum; unde ex tunc Pisana Civitas vermiculo utitur ubique Vexillo.

Anno 1119. Januenses invidia moti de honore, & de tanta temporali & spirituali exaltatione Pisanorum, guerram subito incœperunt, damna Pisanis, quæ poterant, inferentes, unde Deo, & Gloriosa Virgine Maria eis propitiantibus,

Anno sequenti 1120. die Sancti Sixti in Portu Veneris Pisani Januenses vicerunt. Eodem Anno Petrus Archiepiscopus Pisanus, & Daiberti successor, qui dux fuit supradictæ Pisanæ classis unâ cum multis ex suis Canoniciis, diem clausit extremum cum magno totius civitatis mœrore.

Anno 1122. Januenses irati de predicta victoria, quam Pisani de se habuerant, ad fau-

(2) Advertendum est, Daibertum etiam post prædictam victoriam Pisani Archiepiscopum rese diffe aliquantulum ante Patriarchatus Investitutam, ut colligitur ex Indulgentiarum Di-

A ces Arni cum galéis XXII. venerunt; & tunc Pisani apud Majorem Ecclesiam erant cum Papa, qui consecrabat quedam Altaria. Et sic, Deo volente, accidit, Pisani illuc accurentes vicerint, & fugaverint Januenses, & galéas sex ex ipsis ceperint, unde & Altarium consecrationem Januensem protavia exaltavit, & Pisanorum honorem.

Anno 1134. Incœpta est lix à Pisanis contra Regem Siciliæ nomine Rogerium inimicum Ecclesiæ Romanæ.

Anno 1135. Tertio Calendas Junii Pisani est celebratum Generale Concilium per Papam Innocentium, & alios Prælatos, in quo Concilio Ingilbertus de Marchia Thuscice investitus est, qui postea defensus est à Pisanis, & à Lucanis. Anno sequenti devictus apud Fucecchium in campo Pisani fugiens, lachrymasque plures effundens, à Pisanis vindicatus est.

Anno 1136. De mandato Summi Pontificis Pisani XLVI. galéas armaverunt, & in Siciam transfretaverunt, & pugnando, & proliando audaciter, civitates Amalfitanam, Ravelli, Scalaram, & Scalellam majorem & minorem ceperunt. Sed cum tertia die post prædictam victoriam Pisanorum pars obsideret Fractos Castrum Rivelli cum ædificiis & gattis, Rogerius supradictus, qui apud Salernum tunc erat, cum septem millibus militum, & LX. galéis, & multo alio Populo, Pisanos obsidentes dictum Castrum devicit, & fugavit, usque ad mare, & ex eis 596. cepit. Post dies autem 23. devastata Yschia majori, Pisani Sexto Idus Septembri Pisani reversi sunt.

Anno 1138. Pisani iterum fecerunt stolum contra suprascriptum Rogerium, & device runt, sibique tributorias fecerunt civitates Amalfi, Trani, Scalu, Scalella, & Fracta Rochæ, & Pugrelæ, & totum Amalfitanum Ducatum, ipsasque jurare fecerunt ex tunc D. Papæ Innocentio, & Imperatori Loctario obediens, ut dominis, contra prædictum Rogerium. Postmodum Pisani Cal. Augusti Salernum iverunt, ipsumque per XV. dies ob sessum tenuerunt. Et sic post hæc Rogerius prædictus cum Pisani pacem fecit, & reversus est Pisanorum felix stolus XIII. Cal. Octobris.

<Anno 1140. Pisani habuerunt guerram cum Rege Siciliæ, & tenuerunt Neapolim per Annos septem, aliaque digna fecerunt.

Anno 1144. Incœpta est guerra inter Pisanos, & Lucenses; nam Pitani propter injuriam de Castello Aginoli eis à Lucanis illatum, fecerunt contra Lucenses exercitum contra ipsum Castrum; quod erat Pisanorum ab Anno Domini 1128. Et propter injuriam similiiter de strata Francorum, & Arni, Castellum de Varno à filio Suffredi acquisiverunt, ipsumque per Annos sex viriliter tenuerunt, quamvis Lucenses ipsum annuatim acriter obside rent. Post sextum quippe Annum idem Castrum à Nepotibus suprascripti Suffredi rehauerunt, datis eis libris Lucanæ monetæ 500. ipsumque funditus diruerunt. Ante tamen quam ipsum castrum rehauerent, quoniam ipsum annuatim obsidebant, Pisani districtum Lucanum quasi undique concremabant. Et tunc ceperunt Pisani Castellum de Insula Padulis

plomate per eundem Fabrorum Universitati Pisarum concessam Anno 1095. sub num. 1219. &c.